

Könyvismertető a magyar ifjúság és vezetői számára. A magyar cserkészszövetség sajtóbizottságauak megbízásából összeállította dr. Mátrai György. Kiadja a Magyar Cserkészszövetség. Budapest, 1941.

Annak a nevelőmunkának a során, melyet a magyar cserkészlet a magyar ifjúság körében már évtizedek óta kifejt, szükségessé vált határozott útmutatást adni vezetőik és vezetettek számára nemcsak a cserkészirodalomról, hanem a magyar irodalom számbajöhető termékeiről.

Ez a pedagógiai szempontból összeállított könyvismertetés ezúttal kiterjeszkedett a magyar könyvtermelés minden ágára s így összefoglalta és kiértékelte mindazokat a műveket, melyekre ma a magyar ifjúság korszerű nevelése és gyakorlati munkája során szükség van. Így a Könyvismertető teljes és részletes tájékoztatót nyújt cserkészek, leventék, valamint vezetőik részére, de nagy haszonnal forgathatja minden nevelő, aki az ifjúságnak olvasmányait irányítja, vagy irodalmi érdeklődését jó tanácsokkal igyekszik támogatni.

Tartalmi és formai színvonalat jelentenek minden esztendőben az **Athenaeum karácsonyi ifjúsági kiadványai**. A gyermeklélek ismerete, nevelői felelősségérzet és művészi ízlés válogatta össze idén is a pompás köteteket.

Első helyen kell megemlítenünk *Berde Mária*, a nagynevű erdélyi író nő összeállításában kiadott pompás székely népmeseegyűjteményt, *Az árva királyfi*-t. Ide s tova félszáz esztendeje, a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság megbízásából több gyűjtő szedte össze ezeket a meséket Udvarhely és Maros-székben s a Kisküküllő felső folyásának mentében. Sokáig vártak e havasi virágok, hogy az egész magyarság gyermekei gyönyörködjenek bennük. S most itt vannak, szép új ruhát öltve, *Fáy Dezső* művészi rajzaival, hogy minden rendű-rangú kis magyarnak örömeire szolgáljanak.

P. Ábrahám Ernő, a *Hollók fája* s annyi más népszerű gyermekkönyv írója vers és mesetermesének legjavát gyűjtötte össze a kicsinyek számára a *Mesekertben*. Pósa Lajos óta alig van író, aki ilyen csengő-bongó játszi versikékkal, népi erejű mesékkel kedveskedne a kicsinyeknek. A kötetet *Györfi György* rajzai és színes képei díszítik (a színre éhes apróságok nagy gyönyörűségére.)

Balogh Mária is jól ismert név az apróbb-nagyobb olvasók előtt épp úgy, mint a nevelés kérdéseiről érdeklődő szülők körében is. A *Babakönyv* s *Lányok könyve* után most a *Kisfiúk könyvét* állította össze a neves pedagógus. Ebben az újszerű mese- és játékkönyvben a gyermekélet évi és napi ritmusát követve, minden hónapra jut dal, vers, mese, játék, tréfa, ügyeskedés. (A mamák is örülnek majd a sok ötletnek, hogy lesz mivel elfoglalniuk az izgó-mozgó kislegényeket.) *P. Ábrahám Ernő*, *Beliczáné Okolicsányi Éva*, *Jászayné H. Magda*, *Lintnerné F. Vilma*, *Perczel István*, *Undiné R. Rózsa* a versikék, mesék, dalocskák írói. *Benédek Kata* közel 180 gyermeki báju rajza és színpompás képei méltó keretet adnak az ötletes foglalkoztató könyvnek.

Tompa Mihály legszebb virágregéinek színes, képes kiadása művészi köntösben hozza közel kicsinyeink lelkéhez remekírónkat. Magyarkúti Béla a virágok lelkét eleveníti meg a gyermekképzelet számára játékos, kedves, magyaros rajzokban. A nemes, értékes szöveg méltó illusztrációt kapott s kedves ajándékkönyve lesz a kicsinyeknek és az álmodozó lelkű fiatal lányoknak. Különös figyelmet érdemel *Kilián Zoltán Sokat tudó* könyve. A rádió gyermekdelutánjainak népszerű Zoltán bácsija sok-sok ezer gyermeket szórakoztat a mikrofon előtt. Most itt van egybevaló-

gatva sok újszerű tudnivaló: ejtőernyős gyerekek iskolájáról, a vitorlázó repülésről és még sok mindenről. *Túri Polgár István* rajzai nagyban segítenek abban, hogy a kisebb olvasók is világosan megérthessék a modern technika legnagyobb csodáit. Mai könyv a mai gyermekeknek.

Kevés ifjúsági író válik olyan gyorsan népszerűvé a kalandos lelkű fiataloknál, mint *Fehér Szarvas*, a titokzatos életű magyar-indián törzsfőnök. A Szikláshegyek varázslójának szerzője most új kötettel lepi meg olvasóit. A *Békepipa* nemcsak érdekes indián történet, de egyben kézikönyv is az indián tábori élethez, mely bevezeti az ifjú harcosokat az indián táborverés és egyéb indián ügyességek titkaiba.

Helyreigazítás. Legutóbbi számunkban Zibolen Endre, Szociális érés az iskolában c. könyv ismertetője nem Wiegert Gyula, hanem Wieder György.

NEVELÉS ÉS ÉLET.

Imre Sándor negyven éves tanári működésének évfordulója alkalmából az ő nemzetnevelési rendszeréről emlékezett meg a szegedi Dugonics-Társaság felolvasó ülése. Banner János megnyitójában utalt Imre Sándornak a Társasággal való kapcsolatára és arra az elhivatottsági érzületből fakadt, elmélyült nevelői munkásságra, amelyet Imre Sándor fejt ki a magyar nevelői gondolkodás és öntudat megerősítése érdekében. Ezután *T e t t a m a n t i* Béla olvasta fel „Imre Sándor és a nemzetnevelés“ c. tanulmányát. Előadó a *nemzetnevelés* fogalmának elvi boncolásából indult ki. Rámutatott azokra a tartalmi és formai jegyekre, amelyek a nemzetnevelés belső lényegét alkotják és a neveléstudományi rendszerek nagy egészében külön karakterét jellegzetesen meghatározzák. A századvégi pedagógiai felfogás szűkre szabott keretein, mivel az a kizárólagos szaknevelésben merült ki, az első részt a nevelés kérdéseinek szociális-kollektív értelmezése ütötte. Ez hozta előtérbe a társadalom, majd a nemzet fogalmát, s velük kapcsolatban a pedagógia új és eleven feladatokra talált: a nemzeti közösség tagjainak egységes lelki formálása és így előkészítés a közösség történeti és kulturális életkövetelményeinek odaadó szolgálására. Az ilyen értelmezésű nemzetnevelés alapfogalmainak tisztázása és a belőlük

épülő rendszer megalkotása fűződik Imre Sándor nevéhez. Meggyőződése volt u. i. az, hogy a nemzet a legtágabb körű emberi közösség, amely még egységes eszményekért hevül, tehát azonos eszközökkel törekszik azonos célok megvalósítása felé. A körnek a támogatása viszont már az ideális humanizmusnak nem mindig konkretizálható és csak nehezen megvalósítható értékvilágába tévedhet.

Imre Sándor nemzetnevelői rendszerének másik fontos jellege pedig az, hogy a nemzetnevelés igazi gyökérproblémáit a nemzeti tradícióból s főleg nemzeti nagyjaink tanításaiból eredezteti. Ezért ad a most ünnepelt Széchenyi-visszaemlékezés különös időszzerűséget. Imre Sándor nemzetnevelői rendszerének, mert hiszen ő volt az, aki először hívta fel a figyelmet Széchenyi nemzetnevelői működésében és irodalmi hagyatékában rejlő mélyeséges pedagógiai gondolatkincsre.

Augur.

Minden történeti intézménynél a múltba való visszatekintés és így a fejlődés fokainak megvizsgálása az illető alakulat önismeretét van hivatva előmozdítani. Ezért üdvözzöljük készséges elismerésünkkel azt a jelenséget, hogy az egyes intézetek tanárai rászánják magukat iskolájuk történetének megírására. Nagy jelentősége van ennek min-